

Gen

Chapter 41

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

עִמְדָה וְהָנָה חָלָם וּפְרָעָה יָמִים שְׁנַתַּיִם מְקַן וַיְהִי 1
akisimama na-tazama aliota na-Farao ya-siku miaka-miwili mwishoni-mwa Na-ikawa
[H5975](#) [H2009](#) [H6547](#) [H3117](#) [H8141](#) [H7093](#) [H1961](#)
עַל- הַיָּאֵר: 2
kando-ya mto kando-ya
[H2975](#)

Baada ya miaka miwili kamili kupita, Farao aliota ndoto: Tazama alikuwa amesimama kando ya Mto Naili,

וַיְבְרִיאֵת מְרֻאָה יְפוֹת פְּרוֹת שָׁבַע עֲלוֹת הַיָּאֵר מִן- וְהָנָה 2
na-wanene za-sura nzuri ng'ombe saba wakipanda mtoni kutoka na-tazama
[H1277](#) [H4758](#) [H3303](#) [H6510](#) [H7651](#) [H5927](#) [H2975](#) [H2009](#)
בְּשָׂרָה וַתִּרְעֶינָה בְּאֶחָיו: 3
wa-nyama na-wakalisha katika-majani H0260 [H1320](#)

wakati ng'ombe saba, wazuri na wanono, walitokea mtoni wakajilisha kwenye matete.

וְהָנָה שָׁבַע פְּרוֹת אֲחֵרוֹת עֲלוֹת אֲחֵרֵיהֶן מִן- הַיָּאֵר רְעוֹת 3
na-tazama saba ng'ombe wengine wakipanda nyuma-yao kutoka mtoni wabaya
[H2009](#) [H7651](#) [H6510](#) [H0312](#) [H5927](#) [H2975](#)
מְרֻאָה וַדְּקוֹת בְּשָׂרָה וַתַּעֲמִדְנָה אֲצֵל הַפְּרוֹת עַל- שְׂפַת 4
wa-sura na-wembamba wa-nyama na-wakasimama kando-ya ng'ombe kando-ya ukingo-wa
[H4758](#) [H1851](#) [H1320](#) [H5975](#) [H0681](#) [H6510](#) [H8193](#)
הַיָּאֵר: 5
mto [H2975](#)

Baada yao ng'ombe wengine saba, wabaya na waliokonda, wakatokea mtoni Naili wakasimama kando ya wale wanono ukingoni mwa mto.

וַתֵּאֱבֹלְנָה הַפְּרוֹת רְעוֹת הַמְרֻאָה וַדְּקוֹת הַבְּשָׂרָה אֵת שָׁבַע הַפְּרוֹת 4
na-wakawala ng'ombe wabaya wa-sura na-wembamba wa-nyama [alama] saba ng'ombe H0398
[H0398](#) [H6510](#) [H4758](#) [H1851](#) [H1320](#) [H0853](#) [H7651](#) [H6510](#)
יֶפֶת הַמְרֻאָה וְהַבְּרִיאֵת וַיִּיקָן פְּרָעָה: 5
nzuri wa-sura na-wanene na-akaamka Farao H3303
[H3303](#) [H4758](#) [H1277](#) [H3364](#) [H6547](#)

Wale ng'ombe wabaya na waliokonda wakawala wale saba wazuri na wanono. Kisha Farao akaamka.

וַיִּישָׂן וַיִּחַלֵּם שְׁנֵית וְהָנָה שָׁבַע שְׁבָלִים עֲלוֹת בְּקִנְיָה אֶחָד 5
na-akalala na-akaota mara-ya-pili na-tazama saba masuke yakipanda katika-bua moja
[H3462](#) [H8145](#) [H2009](#) [H7651](#) [H5927](#) [H7070](#) [H0259](#)
בְּרִיאֵת וְטָבוֹת: 6
mazuri na-mazuri [H1277](#)

Farao akaingia usingizini tena akaota ndoto ya pili: Akaona masuke saba ya nafaka, yenye afya na mazuri, yanakua katika bua moja.

צמחות yakichipuka H6779	קדים kwa-upepo-wa-mashariki H6921	ושדופת na-yaliyokauka H7710	דקות membamba H1851	שבליים masuke	שבע saba H7651	והנה na-tazama H2009	6
							אתריהו: nyuma-yao

Baadaye, masuke mengine saba yakachipua, yakiwa membamba yaliyonyaushwa na upepo wa mashariki.

והמלאות na-yaliyojaa H4392	הבראות mazuri H1277	השבליים masuke H7651	שבע saba H7651	את [alama] H0853	הדקות membamba H1851	השבליים masuke H1104	7
							ויקין na-akaamka H3364
							פרעה Farao H6547
							והנה na-tazama H2009
							חלום: ndoto H2472

Masuke yale membamba yakameza yale masuke saba yenye afya na yaliyojaa. Basi Farao akaamka kutoka usingizini, kumbe ilikuwa ndoto.

כל wote H3605	את [alama] H0853	ויקרא na-akawaita H7121	וישלח na-akatuma H7971	רוחו roho-yake H7307	ותפעם na-ikasumbuka H6470	בבקר asubuhi H1242	ויהי na-ikawa H1961	8
להם wao H6547	פרעה Farao H6547	ויספר na-akawaambia	חכמיה wenye-hekima-wake H2450	כל wote H3605	ואת na-[alama] H0853	מצרים Misri H4714	חרטמי wachawi-wa H2748	
							את [alama] H0853	
							חלמו ndoto-yake H2472	
							ואין na-hapakuwa H0369	
							פותר mfasiri H6622	
							אותם wao H0853	
							לפרעה: kwa-Farao H6547	

Asubuhi yake, alifadhaika akilini, hivyo akawaita waaguzi wote pamoja na watu wenye busara wa Misri. Walipokuja, Farao akawaeleza ndoto zake, lakini hakuna hata mmoja aliyeweza kumfasiria.

אני mimi H0589	חטאי makosa-yangu H2399	את [alama] H0853	לאמר akisema H0559	פרעה Farao H6547	את [alama] H0854	המשקים wanywaji H8269	שר mkuu-wa H8269	וידבר na-akasema H1696	9
							היום: leo H3117		
							מזכיר ninakumbuka H2142		

Ndipo mnyweshaji mkuu alipomwambia Farao, "Leo nimekumbushwa kuhusu kosa langu.

בית nyumba-ya H4929	במשמר gerezani H4929	אתי mimi H0853	ויתן na-akaniweka H5414	עבדיו watumishi-wake H5650	על juu-ya	קצרה alikasirika H7107	פרעה Farao H6547	10
							שר mkuu-wa H8269	
							הטבחים walinzi H2876	
							אתי mimi H0853	
							ואת na-[alama] H0853	
							שר mkuu-wa H8269	
							האפים: waokaji H0644	
							שר mkuu-wa H8269	

Wakati fulani Farao aliwakasirikia watumishi wake, akanifunga mimi na mwokaji mkuu katika nyumba ya mkuu wa ulinzi.

קלמו	כפתרון	איש	והוא	אני	אחד	בלילה	קלום	ונחלמה	11
ndoto-yake	kama-tafsiri-ya	kila-mtu	na-yeye	mimi	mmoja	usiku	ndoto	na-tukaota	
H2472	H6623	H0376	H1931	H0589	H0259	H3915	H2472		

קלמנו:
tuliota

Kila mmoja wetu aliota ndoto katika usiku mmoja na kila ndoto ilikuwa na maana yake tofauti.

ונספר	הטבחים	לשר	עבד	עברי	נער	אתנו	ושם	12
na-tukamwambia	walinzi	wa-mkuu-wa	mtumwa	Mwebrania	kijana	pamoja-nasi	na-pale	
	H2876	H8269	H5650	H5680	H5288	H0854	H8033	

פתר:	כחלמו	איש	חלמתינו	את	לנו	ויפתר	לו
alifasiri	kama-ndoto-yake	kila-mtu	ndoto-zetu	[alama]	sisi	na-akatufasilia	yeye
H6622	H2472	H0376	H2472	H0853		H6622	

Basi kijana wa Kiebrania aliyekuwa pamoja nasi huko, alikuwa mtumishi wa mkuu wa kikosi cha ulinzi. Tulimweleza ndoto zetu, naye akatufasiria, akitupa kila mtu tafsiri ya ndoto yake.

כני	על	השיב	אתי	היה	כן	לנו	פתר	כאשר	ויהי	13
cheo-changu	juu-ya	akanirudisha	mimi	ikawa	hivyo	sisi	alivyotufasilia	kama	na-ikawa	
H3653		H7725	H0853	H1961			H6622		H1961	

ואתו
akamtundika
[H8518](#)
[H0853](#)

Nayo mambo yakawa sawa kabisa na jinsi alivyotufasiria ndoto zetu: Mimi nilirudishwa kazini mwangu na huyo mtu mwingine akaangikwa.”

הבור	מן	ויריאהו	יוסף	את	ויקרא	פרעה	וישלח	14
gerezani	kutoka	na-wakamkimbiza	Yusufu	[alama]	na-akamwita	Farao	na-akatuma	
		H7323	H3130	H0853	H7121	H6547	H7971	

אל	ויבא	שמלתי	ויחלף	ויגלה
Farao	kwa	na-akaingia	nguo-zake	na-akabadilisha
H6547	H0413	H0935	H8071	H2498
				H1548

Basi, Farao akatuma Yosefu aitwe, naye akatolewa kifungoni haraka. Baada ya kunyooa na kubadilisha nguo zake akaenda mbele ya Farao.

ואני	אתו	אין	ופתר	חלמתי	קלום	יוסף	אל	פרעה	ויאמר	15
na-mimi	hiyo	hakuna	na-mfasiri	niliota	ndoto	Yusufu	kwa	Farao	na-akasema	
H0589	H0853	H0369	H6622		H2472	H3130	H0413	H6547	H0559	

אתו:	לפתר	קלום	תשמע	לאמר	עליך	שמעתי
hiyo	kuifasiri	ndoto	unasikia	kusema	juu-yako	nimesikia
H0853	H6622	H2472	H8085	H0559		H8085

Farao akamwambia Yosefu, “Nimeota ndoto, wala hakuna mtu hata mmoja anayeweza kuifasiri. Lakini nimesikia ikisemwa kwa habari yako kwamba unapoeleza ndoto waweza kuifasiri.”

שלום	את	יענה	אלהים	בלעמי	לאמר	פרעה	את	יוסף	ויען	16
amani-ya	[alama]	atajibu	Mungu	si-mimi	akisema	Farao	[alama]	Yusufu	na-akajibu	
H7965	H0853		H0430	H1107	H0559	H6547	H0853	H3130		

פרעה:
Farao
[H6547](#)

Yosefu akamjibu Farao, “Siwezi kuifasiri, lakini Mungu atampa Farao jibu analolihitaji.”

17
 על- עמד הנני בחלמי יוסף אל- פרעה וידבר 17
 kando-ya nikisimama tazama-mimi katika-ndoto-yangu Yusufu kwa Farao na-akasema
[H5975](#) [H2009](#) [H2472](#) [H3130](#) [H0413](#) [H6547](#) [H1696](#)

שפת היאר:
 mto ukingo-wa
[H2975](#) [H8193](#)

Kisha Farao akamwambia Yosefu, "Katika ndoto yangu nilikuwa nimesimama ukingoni mwa Mto Naili,

18
 ויפת בשר בריאות פרות שבע עלת היאר מן והנה 18
 na-nzuri wa-nyama wanene ng'ombe saba wakipanda mtoni kutoka na-tazama
[H3303](#) [H1320](#) [H1277](#) [H6510](#) [H7651](#) [H5927](#) [H2975](#) [H2009](#)

תאר ותרינה באחו:
 wa-umbo na-wakalisha katika-majani
[H8389](#) [H0260](#)

nikawaona ng'ombe saba, wazuri na wanono, wakijitokeza kutoka mtoni wakaja kujilisha kwenye matete.

19
 תאר ורעות ורעות רלות אחריהן עלות אחרות שבע והנה 19
 wa-umbo na-wabaya dhaifu nyuma-yao wakipanda wengine ng'ombe saba na-tazama
[H8389](#) [H5927](#) [H0312](#) [H6510](#) [H7651](#) [H2009](#)

אחזי בבל כנהה ראיתי לא בשר ורקות מאד 19
 nchi katika-yote kama-hao nimewahi-kuona si wa-nyama na-wembamba sana
[H0776](#) [H3605](#) [H2007](#) [H7200](#) [H3808](#) [H1320](#) [H7534](#) [H3966](#)

מזרים לרע:
 ya-Misri kwa-ubaya
[H4714](#) [H7455](#)

Baada ya hao, ng'ombe wengine saba wadhaifu wakatokea, wabaya sana na waliokonda. Kamwe sikuwahi kuona ng'ombe wabaya jinsi hiyo katika nchi yote ya Misri.

20
 הראשנות הפרות שבע את ורעות הרקות ותאכלנה 20
 wa-kwanza ng'ombe saba [alama] na-wabaya wembamba ng'ombe na-wakawala
[H7223](#) [H6510](#) [H7651](#) [H0853](#) [H7534](#) [H6510](#) [H0398](#)

הבריאת:
 wanene
[H1277](#)

Hao ng'ombe waliokonda na wabaya sana wakawala wale ng'ombe saba walionona waliojitokeza kwanza.

21
 אל- באו כי נודע ולא קרבנה אל- ותבאנה 21
 katika wameingia kwamba ikajulikana na-haikujulikana matumbo-yao katika na-wakaingia
[H0413](#) [H0935](#) [H3045](#) [H3808](#) [H7130](#) [H0413](#) [H0935](#)

קרבנה ומראיתן רע כאשר בתחלה ואיקן:
 matumbo-yao na-sura-yao kama mbaya mwanzoni
[H7130](#) [H4758](#) [H8462](#) [H3364](#)

Lakini hata baada ya kuwala, hakuna mtu ambaye angeweza kusema kwamba wamekula, bado walionekana wabaya kama mwanzoni. Kisha nikaamka kutoka usingizini.

22
 אחד בקנה עלת שבלים שבע והנה בחלמי וארא 22
 moja katika-bua yakipanda masuke saba na-tazama katika-ndoto-yangu na-nikaona
[H0259](#) [H7070](#) [H5927](#) [H7651](#) [H2009](#) [H2472](#) [H7200](#)

מלאות וטבות:
 yaliyojaa na-mazuri
[H4392](#)

“Pia katika ndoto zangu niliona masuke saba ya nafaka, yamejaa na mazuri, yanakua katika bua moja.

קָדִים	שָׂדֵפוֹת	דָּקוֹת	צְנֻמוֹת	שִׁבְלִים	שָׁבַע	וְהִנֵּה	23
na-upepo-wa-mashariki	yaliyounguzwa	membamba	yaliyokauka	masuke	saba	na-tazama	
H6921	H7710	H1851	H6798	H7651	H2009		
				אַחֲרֵיהֶם:	צִמְחֹת		
				nyuma-yao	yakichipuka		
					H6779		

Baada ya hayo masuke mengine saba yakachipua, yaliyonyauka, membamba na yamekaushwa na upepo wa mashariki.

אֶל-	וְאָמַרְ	הַטְּבוֹת	הַשִּׁבְלִים	שָׁבַע	אֵת	הַדָּקוֹת	הַשִּׁבְלִים	וְתִבְלַעַן	24
kwa	na-nikawaambia	mazuri	masuke	saba	[alama]	membamba	masuke	na-yakameza	
H0413	H0559			H7651	H0853	H1851		H1104	
				לִי:	מִנִּיד	וְאֵין	הַחֲרָטְמִים		
				mimi	aliyeniambia	na-hakuna	wachawi		
					H5046	H0369	H2748		

Yale masuke membamba ya nafaka yakayameza yale masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka. Nimewaeleza waaguzi, wala hakuna yeyote aliyeweza kunifasiria.”

הָאֱלֹהִים	אֲשֶׁר	אֵת	הוּא	אֶחָד	פְּרָעָה	תְּלוֹם	פְּרָעָה	אֶל-	יוֹסֵף	וַיֹּאמֶר	25
Mungu	lile	[alama]	ndiyo	moja	ya-Farao	ndoto	Farao	kwa	Yusufu	na-akasema	
H0430		H0853	H1931	H0259	H6547	H2472	H6547	H0413	H3130	H0559	
							לְפָרְעָה:	הַנִּיד	עֲשֵׂה		
							Farao	amemwambia	atafanya		
							H6547	H5046			

Ndipo Yosefu akamwambia Farao, “Ndoto za Farao ni ndoto iyo hiyo moja. Mungu amemfunulia Farao jambo analokusudia kufanya karibuni.

שָׁנִים	שָׁבַע	הַטְּבוֹת	הַשִּׁבְלִים	וְשָׁבַע	הִנֵּה	שָׁנִים	שָׁבַע	הַטְּבוֹת	פְּרַת	שָׁבַע	26
miaka	saba	mazuri	masuke	na-saba	ndiyo	miaka	saba	nzuri	ng'ombe	saba	
H8141	H7651			H7651	H2007	H8141	H7651		H6510	H7651	
							הוּא:	אֶחָד	תְּלוֹם	הִנֵּה	
							ndiyo	moja	ndoto	ndiyo	
							H1931	H0259	H2472	H2007	

Ng'ombe saba wazuri ni miaka saba, nayo masuke saba mazuri yaliyojaa nafaka ni miaka saba, ni ndoto iyo hiyo moja.

הִנֵּה	שָׁנִים	שָׁבַע	אַחֲרֵיהֶן	הַעֲלֹת	וְהָרַעַת	הַרְקוֹת	הַפְּרוֹת	וְשָׁבַע	27
ndiyo	miaka	saba	nyuma-yao	waliokuja	na-wabaya	wembamba	ng'ombe	na-saba	
H2007	H8141	H7651		H5927		H7534	H6510	H7651	
שָׁנִי	שָׁבַע	יָהִי	הַקָּדִים	שָׂדֵפוֹת	הַרְקוֹת	הַשִּׁבְלִים	וְשָׁבַע		
miaka-ya	saba	yatakuwa	na-upepo-wa-mashariki	yaliyounguzwa	matupu	masuke	na-saba		
H8141	H7651	H1961	H6921	H7710	H7386	H7651			
							רָעַב:		
							njaa		
							H7458		

Ng'ombe saba waliokonda na wabaya wale waliojitokeza baadaye ni miaka saba, vivyo hivyo masuke saba ya ngano yaliyodhoofika na kukaushwa na upepo wa mashariki, ni miaka saba ya njaa.

28 הוא הַדְבָר אֲשֶׁר אֵל- פְּרַעְהַ אֲשֶׁר הַדְבָרִי אֲשֶׁר הוּא הַדְבָר הַזֶּה
ameonyesha atafanya Mungu lile Farao kwa nimelisema ambalo jambo hilo
[H7200](#) [H0430](#) [H6547](#) [H0413](#) [H1696](#) [H1697](#) [H1931](#)

אֶת- פְּרַעְהַ:
Farao [alama]
[H6547](#) [H0853](#)

“Ni kama vile nilivyomwambia Farao: Mungu amemwonyesha Farao jambo analokusudia kufanya karibuni.

29 הִנֵּה שָׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שָׁבַע נְדוּל בְּכֹל- אֶרֶץ מִצְרַיִם:
ya-Misri nchi katika-yote mkubwa wingi inakuja miaka saba tazama
[H4714](#) [H0776](#) [H3605](#) [H7647](#) [H0935](#) [H8141](#) [H7651](#) [H2009](#)

Miaka saba ya neema inakuja katika nchi yote ya Misri,

30 וְקָמוּ שָׁבַע שָׁנִים רַעַב אַחֲרָיוֹן וְנִשְׁכַּח כָּל- וְנִשְׁכַּח וְנִשְׁכַּח
katika-nchi wingi wote na-utasahaulika nyuma-yao njaa miaka-ya saba na-itakuja
[H0776](#) [H7647](#) [H3605](#) [H7911](#) [H7458](#) [H8141](#) [H7651](#)

מִצְרַיִם וְכִלְיָה הָרַעַב אֶת- הָאֶרֶץ:
nchi [alama] njaa na-itamaliza ya-Misri
[H0776](#) [H0853](#) [H7458](#) [H3615](#) [H4714](#)

lakini itafuata miaka saba ya njaa. Ndipo neema yote ya Misri itasahaulika na njaa itaikumba nchi.

31 וְלֹא- יוֹדַע הַשָּׁבַע בְּאֶרֶץ מִפְּנֵי הָרַעַב הַהוּא אַחֲרָיוֹ
baada-ya hiyo njaa kwa-sababu-ya katika-nchi wingi itajulikana na-haitajulikana
[H1931](#) [H7458](#) [H6440](#) [H0776](#) [H7647](#) [H3045](#) [H3808](#)

כֵּן כִּי- כָבֵד הוּא מְאֹד:
sana hiyo nzito kwa-sababu hivyo
[H3966](#) [H1931](#) [H3515](#)

“Neema iliyokuwa katika nchi haitakumbukwa, kwa sababu njaa itakayofuata itakuwa kali mno.

32 וְעַל הַשָּׁנוֹת הַחֲלוּם אֵל- פְּרַעְהַ פַּעַמַיִם כִּי- נִכּוֹן
imekwisha-kuamua kwa-sababu mara-mbili Farao kwa ndoto kurudiwa na-kwa-sababu
[H6471](#) [H6547](#) [H0413](#) [H2472](#)

הַדְבָר מֵעַם הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר הָאֱלֹהִים לַעֲשׂוֹתוֹ:
kulifanya Mungu na-atafanya-haraka Mungu kutoka-kwa jambo
[H0430](#) [H0430](#) [H1697](#)

Sababu ya ndoto kumjia Farao kwa namna mbili ni kwamba jambo hilo Mungu ameshaamua kwa hakika, naye Mungu atalifanya karibuni.

33 וְעַתָּה יָבֵא פְּרַעְהַ אִישׁ נְכוּן וַיְחַכֵּם וַיִּשִׂיתָהוּ עַל- אֶרֶץ
nchi juu-ya na-amweke na-mwenye-hekima mwenye-akili mtu Farao atafute na-sasa
[H0776](#) [H7896](#) [H2450](#) [H0995](#) [H0376](#) [H6547](#) [H7200](#) [H6258](#)

מִצְרַיִם:
ya-Misri
[H4714](#)

“Basi sasa Farao na atafute mtu mwenye akili na hekima ili amweke kuwa msimamizi wa nchi ya Misri.

34 יַעֲשֶׂה פֶּרַעַה וַיִּפְקֹד וַיִּפְקֹד פְּקָדִים עַל-הָאָרֶץ וַחֲמִשׁ אֶת- [alama] na-achukue-sehemu-ya-tano nchi juu-ya maafisa na-awaweke Farao afanye H0853 H2567 H0776 H6496 H6547

אַרְצָן מִצְרַיִם בְּשַׁבַּע שָׁנִי הַשְּׁבַע: nchi ya-Misri katika-saba miaka-ya wingi H0776 H4714 H7651 H8141 H7647

Farao na aweke wenye amri nchini kote wakusanye sehemu ya tano ya mavuno ya Misri katika miaka hii saba ya neema.

35 וַיִּקְבְּצוּ אֶת-כָּל-אֹכְלֵי תְּשֻׁנִים תְּבֻבֹת הָאֱלֹהִים וַיִּזְכְּרוּ- na-warundike hii inayokuja mizuri ya-miaka chakula yote [alama] na-wakusanye H6651 H0428 H0935 H8141 H0400 H3605 H0853 H6908

כָּר תַּחַת יַד-פֶּרַעַה אֹכְלֵי בְּעָרִים וְשִׁמְרוּ: nafaka chini-ya mkono-wa Farao katika-miji chakula H8478 H3027 H6547 H0400 H8104

Wakusanye chakula chote katika miaka hii saba ya neema inayokuja na kuhifadhi nafaka chini ya mamlaka ya Farao, iwe akiba ya chakula katika miji.

36 וְהָיָה הָאֹכֵל לְפִקְדוֹן לְאָרֶץ לְשַׁבַּע שָׁנִי הָרְעֵב אֲשֶׁר תִּהְיֶינָּה na-kitakuwa chakula kwa-akiba kwa-nchi kwa-saba miaka-ya njaa ambayo itakuwa H1961 H0400 H6487 H0776 H7651 H8141 H7458 H1961

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְלֹא-תִכְרַת הָאָרֶץ בְּרַעֲב: katika-nchi ya-Misri na-isikatiliwe-mbali ikatiliwe-mbali nchi kwa-njaa H0776 H4714 H3808 H3772 H0776 H7458

Chakula hiki kitakuwa akiba ya tahadhari kwa ajili ya nchi, ili kitumike katika ile miaka saba ya njaa itakayokuja Misri, ili nchi isiharibiwe na njaa."

37 וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פֶּרַעַה וּבְעֵינֵי כָּל-עַבְדָּיו: na-likawa-zuri jambo machoni-pa Farao na-machoni-pa wote watumishi-wake H3190 H1697 H6547 H3605 H5650

Mpango huu ulionekana mzuri kwa Farao na kwa maafisa wake wote.

38 וַיֹּאמֶר פֶּרַעַה אֶל-עַבְדָּיו הַנִּמְצָא כָּהָה אִישׁ אַמְבַּיֶּה na-akasema Farao kwa watumishi-wake Je-tutampata kama-huyu mtu ambaye H0559 H6547 H0413 H5650 H4672 H2088 H0376

רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ: Mungu ndani-yake H0430 H7307

Hivyo Farao akawauliza, "Je tunaweza kumpata yeyote kama mtu huyu, ambaye Roho wa Mungu yumo ndani yake?"

39 וַיֹּאמֶר פֶּרַעַה אֶל-יוֹסֵף אַחֲרָי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתָךְ אֶת-כָּל- na-akasema Farao kwa Yusufu baada-ya kukujulisha Mungu wewe [alama] yote H0559 H6547 H0413 H3130 H3045 H0430 H0853 H0853 H3605

זֹאת אֵין נְבוֹן וְחָכָם כְּמוֹךְ: haya hakuna mwenye-akili na-mwenye-hekima kama-wewe H2063 H0369 H0995 H2450 H3644

Ndipo Farao akamwambia Yosefu, "Maadamu Mungu amekufunulia yote haya, hakuna mwingine yeyote mwenye akili na hekima kama wewe.

40
 עמי אתה ותהיה על- ביתי ועל- פיה ישק כל- wote watabusu neno-lako na-juu-ya nyumba-yangu juu-ya utakuwa wewe
 watu-wangu H3605 H6310 H1961

מקוה: אגל חכסא רק
 kuliko-wewe nitakuwa-mkubwa kiti-cha-enzi tu
 H1431 H3678 H7535

Wewe utakuwa msimamizi wa jumba langu la kifalme, na watu wangu wote watatii amri zako. Ni kuhusu kiti cha ufalme tu nitakuwa mkuu kuliko wewe.”

41
 ארץ כל- על אתה נתתי ראה יוסף אל- פרעה ויאמר
 nchi yote juu-ya wewe nimekuweka tazama Yusufu kwa Farao na-akasema
 H0776 H3605 H0853 H5414 H7200 H3130 H0413 H6547 H0559

מצרים:
 ya-Misri
 H4714

Kwa hiyo Farao akamwambia Yosefu, “Sasa nakuweka uwe msimamizi wa nchi yote ya Misri.”

42
 על- אתה ויתן ידו מעל טבעתו את- פרעה ויוסר
 juu-ya hiyo na-akaitia mkono-wake kutoka pete-yake [alama] Farao na-akavua
 H0853 H5414 H3027 H2885 H0853 H6547 H5493

הזהב רבד נישם שש בנדוי אתו וילבש יוסף יד
 wa-dhahabu mkufu na-akaweka kitani mavazi-ya yeye na-akamvika Yusufu mkono-wa
 H2091 H7242 H0853 H3847 H3130 H3027

על- צוארו:
 shingo-yake juu-ya

Ndipo Farao akaivua pete yake ya muhuri kutoka kidoleni mwake na kuivalisha katika kidole cha Yosefu. Akamvika majoho mazuri ya kitani safi na mkufu wa dhahabu shingoni mwake.

43
 לפניו ויקראו לו אשר- המשנה במרכבת אתו וירכב
 mbele-yake na-wakapiga-kelele lake ambalo la-pili katika-gari-la yeye na-akampandisha
 H6440 H7121 H4932 H4818 H0853 H7392

אברך ונתון אתו על כל- ארץ מצרים:
 ya-Misri nchi yote juu-ya yeye na-akamweka pigeni-magoti
 H4714 H0776 H3605 H0853 H5414 H0086

Akampandisha katika gari lake la farasi kama msaidizi wake, watu wakatangulia wakishangilia, wakisema, “Fungueni njia!” Ndivyo Farao alivyomweka Yosefu kuwa msimamizi wa nchi yote ya Misri.

44
 איש ירים לא- ובלעדיך פרעה אני יוסף אל- פרעה ויאמר
 mtu atanyanyua hata na-bila-wewe Farao mimi Yusufu kwa Farao na-akasema
 H0376 H3808 H1107 H6547 H0589 H3130 H0413 H6547 H0559

את- ידו ואת- רגלו בכל- ארץ מצרים:
 [alama] mkono-wake na-[alama] mguu-wake katika-yote nchi
 H0853 H3027 H3605 H7272 H0776 H4714

Kisha Farao akamwambia Yosefu, “Mimi ni Farao, lakini pasipo neno lako, hakuna mtu mwenye ruhusa kuinua mkono au mguu katika nchi yote ya Misri.”

אֲסֵנֶת־ Asenathi H0621	אֶת־ [alama] H0853	לוֹ yeye	וַיִּתֶּן־ na-akampa H5414	פַּעֲנֹחַצְפַּנֵּת Zafenath-Panea H6847	יוֹסֵף Yusufu H3130	שֵׁם־ jina-la H8034	פַּרְעֹה Farao H6547	וַיִּקְרָא na-akamwita H7121	
מִצְרַיִם: ya-Misri H4714	אֶרֶץ nchi H0776	עַל־ juu-ya	יוֹסֵף Yusufu H3130	וַיֵּצֵא na-akatoka H3318	לְאִשָּׁה kuwa-mke H0802	אֵן Oni H0204	כְּהֵן־ kuhani-wa H3548	פּוֹטִיפֵרָה Potifera H6319	בִּתּוֹ binti-ya H1323

Farao akamwita Yosefu Safenath-Panea, pia akampa Asenathi binti Potifera, kuhani wa mji wa Oni, kuwa mke wake. Ndipo Yosefu akaitembelea nchi yote ya Misri.

מֶלֶךְ־ mfalme-wa H4428	פַּרְעֹה Farao H6547	לְמַבֵּל־ mbele-ya H6440	בְּעַמּוּדָיו aliposimama H5975	שָׁנָה miaka H8141	שְׁלֹשִׁים thelathini H7970	בֵּן־ mwenye-miaka	וַיִּוֹסֵף na-Yusufu H3130	
מִצְרַיִם: ya-Misri H4714	אֶרֶץ nchi H0776	בְּכָל־ katika-yote H3605	וַיַּעֲבֹר na-akapita	פַּרְעֹה Farao H6547	מִלְפָּנָיו kutoka-mbele-ya H6440	יוֹסֵף Yusufu H3130	וַיֵּצֵא na-akatoka H3318	מִסְרִי Misri H4714

Yosefu alikuwa na miaka thelathini alipoingia katika utumishi wa Farao mfalme wa Misri. Naye Yosefu akatoka mbele ya Farao akasafiri katika nchi yote ya Misri.

וַתַּעַשׂ na-ikafanya	הָאָרֶץ nchi H0776	בַּשָּׁבַע katika-saba H7651	שְׁנַיִם miaka-ya H8141	הַשָּׁבַע wingi H7647	לְקַמְצִים: kwa-makungu H7062
--------------------------	--	--	---	---	---

Katika ile miaka saba ya neema nchi ilizaa mazao kwa wingi sana.

וַיִּקְבֹּץ na-akakusanya H6908	אֶת־ [alama] H0853	כָּל־ yote H3605	וַאֲכַל chakula H0400	שַׁבַּע ya-saba H7651	שָׁנִים miaka H8141	אֲשֶׁר ambayo	הָיָה ilikuwa H1961	בְּאֶרֶץ katika-nchi H0776
מִצְרַיִם ya-Misri H4714	וַיִּתֵּן־ na-akaweka H5414	אֲכַל chakula H0400	בְּעָרִים katika-miji	אֲכַל chakula H0400	שָׂדֵה־ cha-shamba	הָעִיר la-mji	אֲשֶׁר ambalo	סָבִיבֻזְגֻּקָּה kulizunguka H5439
נָתַן aliweka H5414	בְּתוֹכָהּ: ndani-yake H8432							

Yosefu akakusanya chakula chote kilichozalishwa katika ile miaka saba ya neema nchini Misri, akakihifadhi katika ghala za miji. Katika kila mji kulihifadhiwa chakula kilichozalishwa katika mashamba yaliyouzunguka mji huo.

וַיִּצְבֹּר na-akarundika H6651	יוֹסֵף Yusufu H3130	בָּר־ nafaka	כְּהוֹל־ kama-mchanga H2344	הַיָּם wa-bahari H3220	הַרְבֵּה nyingi	מְאֹד sana H3966	עַד mpaka H5704	כִּי־ kwamba
חָרַל akaacha H2308	לְחֶסֶב kuhesabu	כִּי־ kwa-sababu	אֵין hakukuwa-na H0369	מִסְפָּר: hesabu H4557				

Yosefu alihifadhi nafaka nyingi, mfano wa mchanga wa bahari, ilikuwa nyingi mno kiasi kwamba walishindwa kuweka kumbukumbu kwa sababu akiba ilizidi sana kupita kipimo.

וַיִּלְיוֹסֵף na-kwa-Yusufu H3130	יָלַד־ alizaliwa H3205	שְׁנַיִם wawili H8147	בָּנִים wana	בְּטָרָם kabla H2962	תְּבוּאָה haijafika H0935	שָׁנָת miaka-ya H8141	הָרָעִב njaa H7458	אֲשֶׁר ambao	וַיִּלְדָּה־ alizalia H3205
לוֹ yeye	אֲסֵנֶת־ Asenathi H0621	בִּתּוֹ binti-ya H1323	פּוֹטִיפֵרָה Potifera H6319	כְּהֵן־ kuhani-wa H3548	אֵן Oni H0204				

Kabla ya miaka ya njaa kuanza, Asenathi binti Potifera, kuhani wa mji wa Oni, alikuwa amemzalia Yosefu wana wawili wa kiume.

כִּי־ kwa-sababu	מְנַשֶּׁה Manase H4519	הַבְּכֹר mzaliwa-wa-kwanza H1060	שֵׁם jina-la H8034	אֶת־ [alama] H0853	יוֹסֵף Yusufu H3130	וַיִּקְרָא na-akamwita H7121	51
בַּיִת nyumba-ya	כָּל־ yote H3605	וְאֵת na-[alama] H0853	עַמּוּלֵי taabu-yangu H5999	כָּל־ yote H3605	אֶת־ [alama] H0853	אֱלֹהִים Mungu H0430	נִשְׁנִי amenisahaulisha H5382
						אָבִי: baba-yangu H0001	

Yosefu akamwita mzaliwa wake wa kwanza Manase, akisema, “Ni kwa sababu Mungu amenifanya nisahau taabu zangu zote pamoja na jamaa yote ya nyumba ya baba yangu.”

אֱלֹהִים Mungu H0430	הַפְּרִנִי amenifanya-nizae H6509	כִּי־ kwa-sababu	אֶפְרַיִם Efraimu H0669	קָרָא akamwita H7121	הַשְּׁנִי wa-pili H8145	שֵׁם jina-la H8034	וְאֵת na-[alama] H0853	52
					עֲנִי: ya-taabu-yangu H6040	בְּאֶרֶץ katika-nchi H0776		

Mwana wa pili akamwita Efraimu, akisema, “Ni kwa sababu Mungu amenistawisha katika nchi ya mateso yangu.”

מִצְרַיִם: ya-Misri H4714	בְּאֶרֶץ katika-nchi H0776	הָיָה ilikuwa H1961	אֲשֶׁר ambayo	הַשָּׁבַע wingi H7647	שָׁנֵי miaka-ya H8141	שָׁבַע saba H7651	וַתְּחַיֶּינָה na-ikaisha H3615	53
---	--	---	------------------	---	---	---	---	----

Ile miaka saba ya neema huko Misri ikaisha,

רְעֵב njaa H7458	וַיְהִי na-ikawa H1961	יוֹסֵף Yusufu H3130	אָמַר alivyosema H0559	כַּאֲשֶׁר kama	לָבוֹא kuja H0935	הָרְעֵב njaa H7458	שָׁנֵי miaka-ya H8141	שָׁבַע saba H7651	וַתְּחַיֶּינָה na-ikaanza	54
		לָחֵם: mkate H3899	הָיָה kulikuwa-na H1961	מִצְרַיִם ya-Misri H4714	אֶרֶץ nchi H0776	וּבְכָל־ na-katika-yote H3605	הָאֲרָצוֹת nchi H0776	בְּכָל־ katika-yote H3605		

nayo miaka ile saba ya njaa ikaanza, sawasawa na alivyosema Yosefu. Kulikuwa na njaa katika nchi nyingine zote, bali katika nchi yote ya Misri kulikuwa na chakula.

פָּרְעָה Farao H6547	אֶל־ kwa H0413	הָעָם watu	וַיִּצְעַק na-wakapiga-kelele H6817	מִצְרַיִם ya-Misri H4714	אֶרֶץ nchi H0776	כָּל־ yote H3605	וַתִּרְעֵב na-ikapata-njaa H7456	55	
אֲשֶׁר־ lile H3130	יוֹסֵף Yusufu H0413	אֶל־ kwa H3212	לָכֵן nendeni H4713	מִצְרַיִם wa-Misri H4713	לְכָל־ kwa-wote H3605	פָּרְעָה Farao H6547	וַיֹּאמֶר na-akasema H0559	לְלָחֵם kwa-ajili-ya-mkate H3899	
						וַתַּעֲשׂוּ: fanyeni	לָכֵן ninyi	וַיֹּאמֶר atakalowaambieni H0559	

Wakati nchi yote ya Misri ilipopatwa na njaa, watu wakamililia Farao ili awape chakula. Ndipo Farao alipowaagiza Wamisri wote, akisema, “Nendeni kwa Yosefu, nanyi mfanye anachowaambia.”

